

РЕДАКТОРСЬКА РОЗРОБКА МОДЕЛІ НОВОГО ЖУРНАЛЬНОГО ВИДАННЯ

Романюк Н.В., доцент, кафедра видавничої справи та редагування, ЗНУ
Федорук В.В., студент, кафедра видавничої справи та редагування, ЗНУ

Анотація. У роботі розглянуто особливості редакторської майстерності при розробці моделі нового журнального видання. Здійснено аналіз елементів композиційно-графічної моделі, алгоритму її розробки. Описано особливості вибору шрифтів, кольорів, верстки, тематики майбутнього популярного журнального видання.

Ключові слова: МАСОВЕ ЖУРНАЛЬНЕ ВИДАННЯ, МОДЕЛЬ МЕДІА, ГРАФІЧНІ ЕЛЕМЕНТИ, ВІЗУАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ТЕМАТИКА.

Метою дослідження є розробка авторської моделі-проєкту журнального видання з урахуванням сучасних тенденцій в тематично-графічному оформленні періодичних друкованих медіа.

Одним із визначальних чинників потенційного успіху або невдачі журнального видання є його внутрішня структура, композиційні принципи та особливості верстки, тобто основні складові моделі. Саме ці елементи є засобом атракції, а тому потребують неабиякої уваги з боку редактора.

У сучасному українському суспільстві існує не лише великий попит на новинні, а й на просвітницькі матеріали журнальні видання. Маркерами такого росту є те, що станом на 1 серпня 2024 р. Національна рада з питань телебачення і радіомовлення зареєструвала 1519 журналів в Україні, серед яких є численні науково-популярні та просвітницькі видання, що на 6,6% більше, ніж у 2022 р. [3]. Це сприяє формуванню сприятливого середовища для виникнення нових інформаційно-комунікаційних ініціатив, що, зі свого боку, зумовлює посилення конкуренції в межах відповідної медійної ніші. Важливою перевагою в таких умовах є візуально привабливе та змістовно актуальне наповнення видання.

Окреслимо дефініцію терміна «журнал» та «модель видання». Згідно з ДСТУ 3017:2015, журнал – це блочне видання, переважно в обкладинці, що відповідає специфіці відповідного типу друкованої продукції [2]. Модель видання розробляється в процесі його планування, проєктування. Р. Вербовий у дисертаційній роботі подає таке тлумачення композиційно-графічної моделі – це складна багатофункціональна система, що формує індивідуальний, унікальний образ видання. І стверджує, що ця модель здатна закріпити на певний проміжок часу зовнішню (оформлення) та внутрішню (тематика) форми журнального видання, оскільки вона «впорядковує “обличчя” журналу, але водночас залишає чимало простору для імпровізаційних рішень в оформленні. Доречно компонування окремого матеріалу, розверстка елементів заголовкового комплексу, ілюстрацій, фото й інфографіки» [1]. Саме ці положення беремо за основу нашої моделі масового видання.

Зважаючи на типологічні критерії, виділимо видову належність проєктованого журнального видання, а отже, визначимо його концептуальну модель. За тематичним аспектом журнал має назву «Український поліс», передбачає висвітлення історії українських міст, а також новини з урбаністичної та ділової культури нашої країни. Цільова аудиторія – широке коло читачів віком від 18 років, переважно містяни, яким буде цікаво читати про великі й малі міста України.

Журнал є масовим і популярним, орієнтований за тематикою на різні аспекти культури, мистецтва, спорту, побуту та інших сфер суспільного життя, спрямований на задоволення потреб зацікавленої аудиторії.

Попередньо загальний обсяг видання – до 20 сторінок, які структуровано за рубричним принципом. Кожна рубрика займає або повну сторінку, або розворот. До основних тематичних блоків належать: «Таймлайн розвитку», «Економічний пульс», «Люди, що визначали», «Україна, українці, українське». Запропонована структура дозволяє забезпечити жанрову та змістову різноманітність, що відповідає сучасним вимогам до журналів популярного типу.

Важливий елемент моделі видання – це його формат, оскільки суттєво впливає на низку параметрів майбутнього журналу: від верстки та візуального сприйняття до особливостей розповсюдження й читачького досвіду.

У видавничій практиці для популярних видань найбільш застосовуваними є формати: 70x100/16, 70x108/16, 84x108/16, 84x108/32. Допускається і формат 60x90/8 [4, с. 137]. Для нашого журналу взято формат 84x108/16, що зумовлено потребою в забезпеченні достатнього простору для розміщення великого обсягу ілюстративного матеріалу та інфографіки.

При розробці макету важливо вдало визначити стильові характеристики й узгодити дизайн журналу з редакційною концепцією, а саме: підбір шрифтів, кольорової палітри, типографії, розташування елементів на шпальті, що впливає на сприйняття інформації читачем, зокрема полегшує його.

Для проєктованого видання використано колірну схему, що поєднує темно-синій та червоний кольори, які є комплементарними, а також повітря та виворітку. Це формує виразний і впізнаваний візуальний стиль журналу. В контексті типографії для заголовків вибрано сучасний український шрифт «Мак», що підкреслює автентичність видання, тоді як для основного тексту – шрифт «Evolventa», який вирізняється високою читабельністю та естетичністю. Кегель заголовків – 36 пт, підзаголовків – 26 пт, основного тексту та підписів до ілюстрацій – 12 пт (рис.1).

Рисунок 1 – Шрифтове та колірне оформлення проєктованого журналу

Журнал має вільні вимоги до верстки, тому застосовано різні її види, але основою композиційної організації сторінок є пряма триколонна верстка, яка забезпечує зручне, швидке читання та ефективне зонування контенту. Усі сторінки виконано в уніфікованій стилістиці, а кольорова схема чергується з кожним розворотом, гарантуючи ефект ритму й уникнення монотонності.

У розміщенні ілюстративного матеріалу перевагу надано закритій верстці, яка дозволяє зберегти структурну цілісність сторінок. Винятком є окремі великі ілюстрації, що розміщено за принципом обгортки тексту для акцентуації уваги читача (рис. 2).

Рисунок 2 – Ілюстрування журнальних сторінок

Періодичність видання визначена як щомісячна, що відповідає ритму споживання актуальної просвітницької інформації цільовою аудиторією та враховує необхідний час на створення кожного наступного номера журналу.

Отже, розробка макету власного журнального видання є складним і багатогранним процесом, що вимагає врахування численних аспектів: від визначення цільової аудиторії до стильових і технічних рішень. Вибір формату, кольорової палітри й типографії має критичне значення при підготовці ефективного медіа-продукту, здатного задовольнити потреби читачів і відповідати вимогам сучасного дизайну. Правильний підхід до розробки макету дозволяє забезпечити не тільки естетичну привабливість видання, але і його функціональність та ефективність як засобу масової комунікації.

Література.

1. Вербовий, Р.М. (2012). Композиційно-графічна модель як інструмент проектування складних видань. У В, Різун (Ред.). Українські медіа 2012: проблеми моделювання медійного контенту. (с. 291–294). Інститут журналістики.
2. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». (2016). Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. (ДСТУ 3017:2015). ДП «УкрНДНЦ».
3. Чернявський, С. (2024, 2 листопада). Медіа ландшафт друкованих медіа в Україні – 2024. Детектор медіа. <https://detector.media/infospace/article/234226/2024-11-02-media-landshaft-drukovanykh-media-v-ukraini-2024/>.
4. Ярема, С.М. (2003). Технічне редагування. Університет «Україна».